

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap
Institutionen för didaktik och lärares praktik

1FL002 Lek, lärande och omsorg i förskolan, 15 högskolepoäng
Play, Learning and Care in Pre-school, 15 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2011-05-02

Senast reviderad 2015-06-10 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Revidering av kursmål, förtydligade examinationsformer, reviderad litteraturlista (på grund av ny placering i strukturplanen för förskolläroprogrammet).

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2015

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska A, Samhällskunskap A. (Områdesbehörighet 6a med undantag från Nk A och En B)

Mål

Delkurs 1: Teoretiska perspektiv på lek och lärande

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- Redogöra för och jämföra teorier om lek
- Relatera lek till utveckling och lärande
- Förklara relationen mellan omsorg, fostran och lärande samt argumentera för hur dessa bildar en helhet i förskolans verksamhet
- Beskriva och jämföra olika pedagogiska filosofier och inriktningar relaterat till omsorg, fostran, lek och lärande

Delkurs 2: Förskolan – en arena för lek och lärande

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- Redogöra för och jämföra olika perspektiv på barns lärande
- Redogöra för olika perspektiv på digitala medier och digitala verktyg för lek och lärande
- Kritiskt granska lek och lärande ur ett makt- och genusperspektiv
- Argumentera för ett temainriktat/lekbaserat arbetssätt som innefattar estetiska uttrycksformer

- Analysera förutsättningar för lek och lärande utifrån observationer

Innehåll

Förskolan är en del av utbildningssystemet och i kursen fokuseras förskolans uppdrag att erbjuda en verksamhet där lek, lärande, omsorg och fostran bildar en helhet. I den första delkursen bearbetas aktuella teorier medan den andra delkursen företrädevis är inriktad på metodiska/didaktiska perspektiv på förskolan som arena för barns lek och lärande.

Professionsbas och professionell progression

I kursen fokuseras förskollärares professionella förhållningssätt i relation till barnen. Genom forskning, litteratur och fältstudier får den studerande analysera hur olika sätt att kommunicera och samspela med barn får konsekvenser för barns fostran, lek och lärande.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I kursen kommer den studerande i kontakt med aktuella forskningsfält genom att bearbeta såväl vetenskapliga artiklar som avhandlingar. Den studerande får arbeta vidare med observation som vetenskaplig metod, nu med fokus på samspel mellan förskollärare och barn. I samband med skriftliga redovisningar tränas det akademiska skrivandet med tonvikt på att sakligt och korrekt kunna redovisa och kommentera vetenskapliga källor, samt att utveckla förmågan att kritiskt granska och kommentera lästa texter.

Delkurs 1 Teoretiska perspektiv på lek och lärande 7,5 högskolepoäng

Centralt i kursen är teorier om lek och lärande relaterat till förskoledidaktik/metodik. I kursen synliggörs hur svensk förskola har länkat samman omsorg och lärande, benämnt edu-care. Lek, lärande, omsorg och fostran ställs även i relation till olika pedagogiska filosofier och inriktningar och problematiseras vidare i förhållande till barnperspektiv och barns perspektiv.

Delkurs 2 Förskolan - en arena för lek och lärande 7,5 högskolepoäng

Lek, lärande, omsorg och fostran relateras till exempelvis makt, genus och barns samlärande. Vidare problematiseras betydelsen av digitala medier/verktyg. Lek, lärande, omsorg och fostran ställs även i relation till ett temainriktat arbetssätt som inkluderar estetiska uttrycksformer.

Undervisningsformer

Undervisningen bedrivs i arbetsformer såsom föreläsningar, seminarier, fältstudier, temaarbeten och rollspel. Uppgifter genomförs såväl individuellt som i grupp.

I en professionsportfolio dokumenterar den studerande sitt eget lärande för att samla de insikter och kunskaper som erhålls genom hela utbildningen till en produkt som kan användas i den studerandes framtida yrkesroll.

Obligatoriska moment framgår av studiehandledningen.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker genom seminarier och hemtentamen (delkurs 1) samt seminarier och muntlig tentamen (delkurs 2).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den

studerande.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Teoretiska perspektiv på lek och lärande 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Engdahl, Ingrid, & Ärlemalm-Hagsér, Eva (red) (2015). *Att bli förskollärare.*

Mångfacetterad komplexitet. Stockholm: Liber AB, (Kapitel 7, 9) (32 s). ISBN: 9789147099627

Forssell, Anna (red.) (2011). *Boken om pedagogerna.* 6., [omarb.] uppl.

Stockholm:Liber, (s 12-40 samt ett tilldelat kapitel). ISBN: 978-91-47-10000-2

Jensen, Mikael & Harvard, Åsa (red.) (2009). *Leka för att lära: utveckling,*

kognition och kultur. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, (Kapitel 1-5, 10-11, 13) (135 s).

ISBN: 9789144051512

Johansson, Eva (2011). *Möten för lärande. Pedagogisk verksamhet för de yngsta*

barnen i förskolan. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling, (Kapitel 1-5) (165s).

ISBN: 978-91-86529-59-8. www.skolverket.se/publikationer?id=1830

Johansson, Eva & Pramling Samuelsson, Ingrid (red) (2003). *Förskolan barns första*

skola. Lund: Studentlitteratur, (Kapitel 1-3) (80 s). ISBN: 9144042221

Johansson, Eva & Pramling Samuelsson, Ingrid (2007). *"Att lära är nästan som att*

leka": lek och lärande i förskola och skola. Stockholm: Liber, (248 s). ISBN 978-91-

47-08436-4

Sommer, Dion (2009). *Barndomspsykologi: utveckling i en förändrad värld.* 3. uppl.

Malmö: Liber, (Kapitel IV) (33 s). ISBN: 978-91-88298-72-6

Utbildningsdepartementet (2010). *Läroplan för förskolan Lpfö 98. Reviderad 2010.*

Stockholm: Skolverket, (16 s).

Vetenskapliga artiklar kan tillkomma.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Förskolan - en arena för lek och lärande 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Engdahl, Ingrid, & Ärlemalm-Hagsér, Eva (red) (2015). *Att bli förskollärare.*

Mångfacetterad komplexitet. Stockholm: Liber AB, (Kapitel 4-5, 8) (49 s). ISBN: 9789147099627

Hedlin, Maria (2010). *Lilla genushäftet 2.0: om genus och skolans jämställdhetsmål.*

Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap, Linnéuniversitetet. (44 s)

www.skolverket.se/sb/d/2690/a/17942

Jensen, Mikael & Harvard, Åsa (red.) (2009). *Leka för att lära: utveckling,*

kognition och kultur. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, (Kapitel 6-9, 12) (85 s). ISBN:

9789144051512

Johansson, Eva (2011). *Möten för lärande. Pedagogisk verksamhet för de yngsta*

barnen i förskolan. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling, (Kapitel 6-7) (35 s).

ISBN 978-91-86529-59-8. www.skolverket.se/publikationer?id=1830

Johansson, Eva (2008). *"Gustav får visst sitta i tjejsoffan!" Etik och genus i*

förskolebarns världar. Stockholm: Liber AB, (224 s). ISBN: 9789147084715

Lindahl, Mats G. & Folkesson, Anne-Mari. (2012). Can we let computers change

practice? Educators' interpretations of preschool tradition. *Computers in Human*

Behavoir (28), 1728-1737. doi:10.1016/j.chb.2012.04.012

Lindahl, Mats G. & Folkesson, Anne-Mari. (2012). ICT in preschool: friend or foe? The significance of norms in a changing practice. *International Journal of Early Years Education* 20(4), 422-436.

Tullgren, Charlotte (2004). *Den välreglerade friheten. Att konstruera det lekande barnet*. MALMÖ STUDIES IN EDUCATIONAL SCIENCES No. 10. Lärarutbildningen Malmö högskola, (142 s). ISBN: 9185042072
dspace.mah.se/handle/2043/7828

Utbildningsdepartementet (2010). *Läroplan för förskolan Lpfö 98. Reviderad 2010*. Stockholm: Skolverket, (16 s).

Williams, Pia (2006). *När barn lär av varandra samlärande i praktiken*. Stockholm: Liber, (108 s). ISBN: 91-47-08404-9

Åberg, Ann & Lenz Taguchi, Hillevi (2005). *Lyssnandets pedagogik: etik och demokrati i pedagogiskt arbete*. 1. uppl. Stockholm: Liber, (150 s).

Vetenskapliga artiklar och skönlitterär bok kan tillkomma.